

Warszawa, 10 lipca 2014 r.

CML/0521/07.14/AP/MK

**Pan
Janusz Cichoń
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów**

Janusz Panu Cichoń,

W odpowiedzi na pismo z 10 czerwca 2014 roku, dotyczące przedstawienia opinii o projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy – Ordynacja podatkowa, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej przesyłają w załączeniu swoje stanowisko wobec tego dokumentu.

Z wyrazami szacunku

**Prezydent
Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej**

Andrzej Malinowski
Andrzej Malinowski

Załącznik: Stanowisko Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy – Ordynacja podatkowa

**Stanowisko Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej
dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od
osób fizycznych oraz ustawy – Ordynacja podatkowa**

Projekt ustawy stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lipca 2013 r. (sygn. akt: SK 18/09) w związku ze stwierdzeniem niekonstytucyjności przepisów art. 20, ust. 3 Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm., dalej zw.: „**ustawa PIT**”) za lata 1998 – 2006 oraz art. 68, § 4 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm., dalej zw.: „**ustawa OP**”). Celem projektowanej ustawy jest uregulowanie w kompleksowy sposób zasad opodatkowania przychodów niezajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych.

1. Ciężar dowodu w zakresie wykazania przychodów (dochodów) opodatkowanych lub przychodów (dochodów) nieopodatkowanych stanowiących pokrycie nadwyżki

Zgodnie z projektowanym art. 25g, ust. 2 ustawy PIT, „ciężar dowodu w zakresie wykazania przychodów (dochodów) opodatkowanych lub przychodów (dochodów) nieopodatkowanych stanowiących pokrycie nadwyżki” przesunięto na podatnika. Natomiast według projektowanego art. 68, § 4 ustawy OP zobowiązanie podatkowe powstaje wtedy, gdy decyzja ustalająca to zobowiązanie została doręczona po upływie 10 lat, licząc od końca roku, w którym powstał obowiązek podatkowy w tym zakresie.

W świetle powyższego należy zwrócić uwagę na fakt, że w przypadkach, gdy podatnik podejmie próby dowodzenia np. błędnego poboru przez pracodawcę podatku od wynagrodzenia wypłaconego pracownikowi, w związku z obecnie obowiązującymi przepisami dotyczącymi przedawnienia zobowiązań podatkowych, podmiot wystawiający dokument może już nie dysponować kompletną dokumentacją

podatkową za okresy, w ramach których zobowiązania podatkowe oraz obowiązki wynikające z przepisów prawa podatkowego uległy przedawnieniu. Powyższe dotyczy także nieprawidłowego poboru przez instytucje bankowe zryczałtowanego podatku dochodowego w obszarze przychodów (dochodów), dla których pełnią funkcję płatnika albo nieprawidłowości w wystawieniu informacji PIT-8C. Dlatego zdaniem Pracodawców RP projektowane przepisy naruszają zasadę sprawiedliwości społecznej względem podatników. W wyniku niestandardowych konstrukcji prawnych przewidzianych przez ustawodawcę, mogą one nieść niekorzystne skutki podatkowe także dla płatników podatków – z uwagi na brak możliwości udokumentowania poprawności dokonanych rozliczeń podatkowych. Ponadto projektowane regulacje prowadzą do osłabienia pozycji podatnika w ramach postępowania podatkowego, a przede wszystkim naruszają zasadę sprawiedliwości społecznej.

2. Data wejścia w życie projektowanej ustawy

W art. 3 oraz art. 4 projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy Ordynacja podatkowa ustawodawca podejmuje działania, służące objęciu 10-letnim okresem przedawnienia również potencjalne zobowiązania, które mogły powstać przed datą wejścia w życie projektowanej ustawy. Należy zwrócić uwagę na to, że taka konstrukcja może stanowić naruszenie zasady niedziałania prawa wstecz (*lex retro non agit*). Zgodnie z tą zasadą zabrania się stosowania nowych przepisów do zdarzeń, które miały miejsce przed wejściem w życie tych przepisów i z którymi prawo nie wiązało dotąd skutków prawnych przewidzianych tymi normami. Zasada niedziałania prawa wstecz stanowi podstawę porządku prawnego. U podłoża tej zasady leży wyrażona w art. 2 Konstytucji RP zasada demokratycznego państwa prawnego. Naruszenie zakazu retroakcji stanowi rażące naruszenie tej zasady. Trybunał Konstytucyjny w wielu swoich orzeczeniach podkreślał duże znaczenie zasady *lex retro non agit* (na przykład: wyrok z 17 grudnia 1997 r., K. 22/96). Należy także podkreślić, iż zasada niedziałania prawa wstecz ma zapewnić podatnikom stabilność w zakresie stosowania prawa.

3. Wprowadzenie domniemania, że uzyskane przez podatnika przychody wynikają z czynności, które mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy

Zgodnie z brzmieniem projektowanego art. 2, ust. 6 ustawy PIT, celem ustawodawcy jest wprowadzenie domniemania, że uzyskane przez podatnika przychody wynikają z czynności, które mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy. Zdaniem Pracodawców RP taka konstrukcja legislacyjna przepisu wydaje się wprowadzeniem swego rodzaju automatycznego opodatkowania, bez uprzedniego finalnego rozstrzygnięcia aspektów prawnych źródła przychodów. W takim przypadku swego rodzaju domniemanie może zostać przez podatnika zakwestionowane – poprzez wykazanie, że przychody wynikają z czynności niemogących być przedmiotem prawnie skutecznej umowy.

4. Stawki podatkowe

Ustawodawca zaproponował jednolite stawki podatkowe w projektowanym art. 25i, nie uwzględniając takich czynników jak zamiar lub wina podatnika czy skala wyrządzonej szkody. Przyjęta konstrukcja prowadzi do zrównania w obszarze skutków podatkowych np. pomyłki podatnika z celowymi i świadomymi działaniami służącymi uchylaniu się opodatkowaniu. Mając na uwadze fakt, że podstawą nałożenia kar na podatników powinny być przepisy Kodeksu karnego skarbowego, powstają wątpliwości co do poprawności zaproponowanych stawek.

5. Moment powstania obowiązku podatkowego

Projektowany art. 25d ustawy PIT ma za zadanie określenie momentu powstania obowiązku podatkowego, formułując go jako: „(...) wystąpienie nadwyżki wydatków nad przychodami (dochodami) (...)”. Zaproponowany w powyższym przepisie zwrot „wystąpienie nadwyżki” nie jest definiowany, jak również używany w ustawach podatkowych i w konsekwencji może budzić wątpliwości interpretacyjne. Dlatego proponujemy, aby ustawodawca posłużył się terminologią i słownictwem występującym w prawie podatkowym, z uwagi na rozbieżności interpretacyjne, jakie mogą pojawić się w okresie obowiązywania tej regulacji prawnej.